

ශ්‍රී ලංකා සහතිකලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය
අන්තර්මධ්‍ය අදියර
2009 සැප්තැම්බර් විභාගය

විභාග දිනය : 2009 සැප්තැම්බර් 19
විභාග වේලාව : පෙ.ව. 9.30 - ප.ව. 12.30

පිටු ගණන : 06
ප්‍රශ්න ගණන : 06

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස්:

1. නියමිත කාලය පැය 3 කි.
2. A කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලටම හා B කොටසින් ප්‍රශ්න 2 ක් ද, C කොටසින් එක් ප්‍රශ්නයක් ද තෝරාගෙන පිළිතුරු සපයන්න.
3. පිළිතුරු සැපයිය යුත්තේ සිංහල භාෂාවෙන් පමණි.

විෂය	විෂය සංකේතය
උසස් කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය	(AMA / 602)

A කොටස

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න අංක 01 (ලකුණු 40)

(1.1) ගුණවත්වයෙන් යුක්ත භාණ්ඩයක් නිපදවනු ලබන සමාගමක් තම හැකියාවට වඩා අඩු ප්‍රතිඵල ලබාගෙන තිබුණි. මේ අනුව ආදායම් වර්ධනය මගින් ලාභය වැඩිකර ගැනීමේ අරමුණෙන් සමාගමේ සභාපති හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නව සාමාන්‍යාධිකාරීවරයෙකු පත්කර ගන්නා ලදී.

නව සාමාන්‍යාධිකාරී සමාගමේ ක්‍රම, ක්‍රියාකාරීත්වය, අයවැය හා කාර්යඵලය සම්බන්ධයෙන් සවිස්තරාත්මක අධ්‍යයනයක් කළේ ය. ඔහුගේ එම අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල අනුව අයවැයගත ප්‍රතිඵල ළඟා කරගැනීම ඉතා පහසු බවත්, සමාගමේ අයවැයගත මට්ටමට වඩා තිබෙන සම්පත්වලින් වැඩි කාර්ය සාධනයක් ලබාගත හැකි බවත් ඔප්පු විය. අයවැයගත ඉලක්ක පහළ මට්ටමක පවතින හෙයින් සේවකයින්ට එය අභියෝගයක් නොවන නිසා ඔවුන් හොඳින් අභිප්‍රේරණය කළ හැක්කේ ඉහළ මට්ටමක අපේක්ෂිත අයවැයගත නිමැවුමක් තැබීමෙන් බව සාමාන්‍යාධිකාරීගේ අදහස විය. 2009 අගෝස්තු මාසයට පෙර මාසික සාමාන්‍ය නිපැයුම් හා විකුණුම් ඒකක 5,000 ක මට්ටමක තිබිය යුතු බවට අයවැයගත කොට තිබිණ.

සමාගමේ ප්‍රමිත පිරිවැය පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් තිබිණ. කෙසේ වෙතත් නව සාමාන්‍යාධිකාරී සමාගමේ මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ, කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී ඇතුළුව ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ කළමනාකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීය. සාකච්ඡා වාර කිහිපයක් පැවැත්වූ අතර අනෙකුත් කරුණුවලට අමතරව පිරිවැය මූලිකාංග සම්බන්ධයෙන් පිළියල කර ඇති ප්‍රමිත පිරිවැය පත්‍රිකාව සම්බන්ධයෙන් ද ඔවුන්ගේ අවධානය යොමු විය.

අවසානයේ දී කලින් පිළියල කරන ලද ප්‍රමිත පිරිවැය පත්‍රිකාව වෙනස් නොකොට අයවැයගත නිමැවුම් හා විකුණුම් වෙනස් කිරීමට තීරණය විය. සමාගමේ පවත්නා සම්පත් පදනම් කරගෙන 2009 අගෝස්තු මාසයේ අයවැයගත නිමැවුම ඒකක 7000 ක ඉහළ අගයකට වෙනස් කළේ ය. ඒ අනුව ප්‍රමිත පිරිවැය පත්‍රිකාව පහත දැක්වේ.

	ඒකකයක මිල (රු.)
සෘජු ද්‍රව්‍ය - කිලෝග්‍රෑම් එකක් රු. 30/- බැගින්	90
සෘජු ශ්‍රමය - පැයකට රු. 20/- බැගින් පැය 2	40
විචල්‍ය පිරිවැය - පැයකට රු. 10/- බැගින් පැය 2	20
ස්ථාවර පොදුකාර්ය පිරිවැය - පැයකට රු. 15/- බැගින් පැය 2 (ඒකක 7000 පදනම)	30
මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය	180
ලාභ ආන්තිකය	20
අයවැයගත විකුණුම් මිල	200

ස්ථාවර පිරිවැය නිෂ්පාදනයට අන්තර්ග්‍රහණය කරනුයේ ශ්‍රම පැය පදනම් කරගෙන ය. සමාගම අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැයකරන ක්‍රමය අනුගමනය කරනු ලැබේ.

ගුණත්වය වර්ධනය කරගැනීම උදෙසා සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා ද්‍රව්‍ය සැපයුම්කරුවන් වෙතස් කළේ ය. තවද මෙහෙයුම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණාත්මක වෙනස්කම් සිදුකොට ස්ථාවර පිරිවැය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අඩු කළේ ය.

ඔහුගේ තර්කය වූයේ භාණ්ඩයේ ගුණාත්මක බව ගනුදෙනුකරුවන් ආකර්ශණය කරගත හැකි බවයි. නිෂ්පාදන හා විකුණුම් ඉලක්ක ලඟාකර ගැනීමට සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා තුළ මහත් අභිලාෂයක් ඇති බවත්, යම් භෙයකින් තබා ඇති ඉහළ ඉලක්ක යථාර්ථවාදී නොවීම හා ලඟාකරගත නොහැකි ඒවා වුවහොත් එය සේවක අභිප්‍රේරණය නොවන එකක් බවට පත් විය හැකි බවත් සභාපතිගේ අදහස විය.

2009 අගෝස්තු මාසයේ සමාගමේ සත්‍ය ප්‍රතිඵල පහත දැක්වේ.

නිෂ්පාදිත ඒකක ගණන 6000	(රු.)
ද්‍රව්‍ය - කි.ග්‍රෑ. 1 ක් රු. 32/- බැගින් කි.ග්‍රෑ. 17,000	544,000
ශ්‍රමය - පැයකට රු. 18 බැගින් පැය 12,500	225,000
විචල්‍ය පිරිවැය	100,000
ස්ථාවර පොදුකාර්ය පිරිවැය	173,900
මුළු පිරිවැය	1,042,900
අවසන් තොගය (700 × 180)	(126,000)
විකුණුම් පිරිවැය	916,900
සත්‍ය ලාභය	355,100
විකුණුම් පිරිවැය (ඒකක 5300)	1,272,000

2009 අගෝස්තු මාසයේ දී ආරම්භක තොග නොවීය. 2009 අගෝස්තු මාසයේ අවසන්තයේ තොග අගය ප්‍රමිත පිරිවැය අනුව අගය කොට ඇත. (ඒකකයක් රු. 180)

අනාගතයේ දී තීරණ ගැනීමේ කාර්යය සඳහා අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය නොමඟ යවන සුළු බවත්, ඒ සඳහා ආන්තික පිරිවැයකරණ ක්‍රමය සැලකිල්ලට ගත යුතු බවත් මූල්‍ය අධ්‍යක්ෂ යෝජනා කරයි.

ඔබ විසින්:

- (a) සියලුම මෙහෙයුම් විචලනයන් දක්වමින් අයවැයගත ලාභය සත්‍ය ලාභය සමඟ සසඳමින් 2009 අගෝස්තු සඳහා මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනයක් පිළියෙල කරන්න. (ලකුණු 15)
 - (b) ඉහත දක්වා ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන පහත සඳහන් දේ සම්බන්ධයෙන් අදහස් දක්වන්න.
 - (i) සේවකයින් අභිප්‍රේරණය වේ යැයි උපකල්පනය කරමින් සේවකයින්ට අභියෝගයක් ගෙන දෙන පරමාදර්ශී අයවැයක් පිළියෙල කළහොත් එවැනි අයවැයකින් පැනනැගිය හැකි අභිතකර ප්‍රතිඵල කවරේ ද?
 - (ii) විකුණුම් ද්‍රව්‍ය හා ශ්‍රම විචලනයන්ට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 06)
 - (c) ආන්තික පිරිවැයකරණ ලාභයේ හා අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැයකරණ ලාභයේ වෙනසට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 04)
- (1.1 සඳහා මුළු ලකුණු 25)

(1.2) (a) අදාළ පිරිවැය විස්තර කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන අනෙකුත් පද සඳහන් කොට ඒවා සැකවින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

(b) සීමාසහිත XYZ ගනුදෙනුකරුවෙකු කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ මුණගැසී කිසියම් නිශ්චිත කාර්යයක් ඉටුකරවා ගැනීමට රු. 70,000/- ක මුදලක් ගෙවීමට එකඟ බව දැන්වීය. අවශ්‍ය දෑ පිළියෙල කරන ලෙස කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂවරයා අදාළ නිලධාරියාට උපදෙස් දුන්නේ ය. පිළියෙල කරන ලද අවශ්‍ය දෑ පහත දැක්වේ.

ද්‍රව්‍ය	අවශ්‍ය ඒකක	ගබඩාවේ ඇති ද්‍රව්‍ය ඒකක	ඒකකයක පොත්වල සඳහන් අගය	ඒකකයක උපලබ්ධි අගය (රු.)	ඒකකයක ප්‍රතිසම්පාදන මිල (රු.)
P	600	400	5	6	7
Q	400	400	4	5	6
R	800	-	-	-	8
S	400	200	3	4	5

- P නමැති ද්‍රව්‍ය සමාගම දැනට භාවිත නොකරයි.
- Q නමැති ද්‍රව්‍ය දැනට සමාගම භාවිත නොකරන අතර වෙනත් කාර්යයක් සඳහා අවශ්‍ය T නමැති ද්‍රව්‍ය ඒකක 500 ක් ආදේශකයක් වශයෙන් යොදාගත හැක. T නමැති ද්‍රව්‍ය ඒකකයක මිල රු. 7/- කි.
- S නමැති ද්‍රව්‍ය වර්තමානයේ නිෂ්පාදන අයිතමයන් සඳහා යොදා ගනී. S නමැති ද්‍රව්‍ය ඒකක මෙම කාර්යය සඳහා යොදාගන්නේ නම් වෙනත් නිෂ්පාදන ඉල්ලුම් සඳහා ඒවා ප්‍රතිසම්පාදනය කළ යුතු ය.

ශ්‍රමය

පැයකට රු. 50 බැගින් අවශ්‍ය ශ්‍රම පැය ගණන 400 කි. ලබාගත හැකි ශ්‍රම පැය ගණන සීමිත බැවින් වෙනත් නිෂ්පාදන සඳහා යොදාගන්නා ශ්‍රමය මෙම කාර්යය සඳහා මාරු කොට ලබාගත යුතු ය. මෙම හේතුව නිසා ශ්‍රම දායකත්වයේ පාඩුව ශ්‍රම පැයකට රු. 30/- කි.

විචල්‍ය පොදුකාර්ය පිරිවැය

පැයකට රු. 20/- කි.

ස්ථාවර පොදුකාර්ය පිරිවැය

අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාතය පැයකට රු. 10/- කි.

මෙම කාර්යය භාරගත යුතු ද යන්න පිළිබඳව උපදෙස් දෙන්න. (ලකුණු 10)

(c) අවම පිරිවැය යනනෙහි තේරුම පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 01)

(d) මෙම කාර්යයෙහි අවම මිල කුමක් ද? (ලකුණු 01)

(1.2 සඳහා මුළු ලකුණු 15)

(මුළු ලකුණු 40)

A අංශය අවසානයයි

B කොටස

ප්‍රශ්න 2 කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න අංක 02 (ලකුණු 20)

- (a) ඒකජ ප්‍රකාශනයේ ප්‍රස්ථාරික ප්‍රවේශ සම්බන්ධ විවිධ පියවර කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05)
- (b) ‘A’ සමාගම X හා Y භාණ්ඩ නිපදවයි. විකුණුම් මිල හා පිරිවැය තොරතුරු පහත සඳහන් වේ.

	X ඒකකයක් (රු.)	Y ඒකකයක් (රු.)
විකුණුම් මිල	120	80
සෘජු ද්‍රව්‍ය	50	40
සෘජු ශ්‍රමය	20	15
විචල්‍ය පොදුකාර්ය පිරිවැය	10	05

X හා Y නිපදවීමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ඒකක පිළිවෙලින් 3 හා 2 වේ. එක් ඒකකයක් නිපදවීමට අවශ්‍ය ශ්‍රම පැය ගණන පිළිවෙලින් පැය 2 හා 3 වේ.

ලබාගත හැකි ද්‍රව්‍ය ඒකක ගණන හා ශ්‍රම පැය ගණන පිළිවෙලින් 300 ක් හා 240 ක් වේ. X භාණ්ඩය සඳහා උපරිම ඉල්ලුම ඒකක 90 කි.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

- (a) මෙම ගැටලුව සඳහා ඒකජ ප්‍රකාශන ආකෘතියක් සකස් කරන්න. (ලකුණු 05)
- (b) ප්‍රස්ථාරික ක්‍රමය යොදාගෙන ශක්‍යතා ප්‍රදේශය පෙන්වුම් කරන්න. (ලකුණු 05)
- (c) දායකය උපරිම කිරීම සඳහා උපරිම භාණ්ඩ මිශ්‍රණය සොයන්න. (ලකුණු 03)
- (d) X භාණ්ඩයේ ඉල්ලුම ඒකක 100 දක්වා වැඩි වුවහොත් එය ප්‍රශස්ත විසඳුම කෙරෙහි බලපාන්නේ ද? (ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 03 (ලකුණු 20)

සීමිත X සමාගම P, Q සහ R යනුවෙන් භාණ්ඩ 3 ක් නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටී. මේ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සඳහා සමාගමට ඇති ශ්‍රම පැය ගණන 30,000 කි. ඉදිරි වර්ෂය සඳහා කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීවරයා විසින් පිළියෙල කරන ලද අයවැය අනුව භාණ්ඩ සඳහා විචල්‍ය පිරිවැය පහත දැක්වේ.

	රු.
P	– 30
Q	– 40
R	– 32

P, Q හා R යන භාණ්ඩ ඒකකයක් නිපදවීමට සඳහා පැය ගණන පිළිවෙලින් 2, 4 හා 3 වේ. එක් එක් භාණ්ඩයෙන් නිපදවිය යුතු භාණ්ඩ ඒකක ගණන 5,000 කි. බාහිර සැපයුම්කරුවෙකු P, Q සහ R යන භාණ්ඩ සැපයීමට පිළිවෙලින් රු. 36, රු. 48 හා රු. 44 කට සැපයීමට එකඟ වී ඇත.

ඔබ විසින්:

- (a) මිල දී ගත යුතු හෝ නිපදවිය යුතු ප්‍රශස්ත ප්‍රමාණයන් පිරිවැය පිළිබඳව කළමනාකාරීත්වයට උපදෙස් ලබා දෙන්න. (ලකුණු 14)
- (b) සීමිත සාධක විග්‍රහය (Limiting factor analysis) සම්බන්ධයෙන් උපකල්පන සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 04 (ලකුණු 20)

සීමිත AB සමාගම X හා Y යන භාණ්ඩ දෙකක් නිපදවා අලෙවි කරයි. X භාණ්ඩයෙන් ඒකක 12,000 ක් ද, Y භාණ්ඩයෙන් ඒකක 10,000 ක් ද නිපදවා අලෙවි කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. ඇස්තමේන්තු පිරිවැය විස්තර පහත දැක්වේ.

	X (රු.)	Y (රු.)
සාප්පු ද්‍රව්‍ය	80	48
සාප්පු ශ්‍රමය	50	40
වෙනත් විචල්‍ය පිරිවැය	30	22

ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය රු. 630,000/- කි.

සාප්පු ශ්‍රමය සඳහා පැයකට රු. 10/- කි.

නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය රු. 630,000/- පහත දැක්වෙන ආකාරයට සකස් වී ඇත.

කාර්යය	ඇස්තමේන්තුගත පොදුකාර්ය පිරිවැය	පිරිවැය පදනම	අපේක්ෂිත කාර්ය පිරිවැය	
			(X)	(Y)
ඇඹරුම්	277,000	යන්ත්‍ර පැය	12000	8000
ද්‍රව්‍ය ලැබීම්	50,000	ලැබීම් සංඛ්‍යාව	600	400
ගුණත්වය	72,000	පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	500	300
යන්ත්‍ර සංවිධානය	96,000	සංවිධාන වාර ගණන	6000	4000
ඇසුරුම්	90,000	බෙදාහැරීම් ගණන	40	20
මෝස්තර	45,000	මෝස්තර සංඛ්‍යාව	03	02

- (a) සමාගම පොදුකාර්ය පිරිවැය අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම සඳහා සාප්පු ශ්‍රම පැය පදනම යොදා ගනු ලබන්නේ නම්:
- (i) පූර්ව නිශ්චිත පොදුකාර්ය අන්තර්ග්‍රහණ පැය අනුපාතය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 01)
 - (ii) ඉහත අනුපාතය යොදාගෙන ඒකකයක මුළු පිරිවැය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)
- (b) සමාගම පොදුකාර්ය පිරිවැය අනුපාතය ගණනය කිරීමට කාර්ය පාදක පිරිවැය ක්‍රමය (Activity based costing) යොදා ගන්නේ නම්, පහත සඳහන් දේ ගණනය කරන්න.
- (i) X හා Y එක් එක් භාණ්ඩ සම්බන්ධව කාර්ය පැය සඳහා පූර්ව නිශ්චිත පොදුකාර්ය පිරිවැය අනුපාතය. (ලකුණු 12)
 - (ii) ඉහත අනුපාත යොදාගෙන X හා Y වල ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය. (ලකුණු 01)
- (c) කාර්ය පාදක පිරිවැය ක්‍රමයේ වාසි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 20)

B අංශය අවසානයයි

C කොටස

එක් ප්‍රශ්නයකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න අංක 05 (ලකුණු 20)

(a) “ආයතනයක පොදු අරමුණු ළඟාකරගැනීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය විසින් සියලුම ප්‍රයත්න යොමුකරලීමේ සමස්ත ක්‍රියාවලිය පාලනයයි.”

පාලන ක්‍රමයක ඇති ප්‍රධාන අංග 5 ක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

(b) අයවැය සකස්කිරීමේ සම්ප්‍රදායානුකූල ප්‍රවේශය වන්නේ පසුගිය වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරකම්වලට සමාන මට්ටමකට හෝ එම පරිමාවෙන්ම පවතී යැයි පදනම් කරගෙන ඊළඟ වර්ෂයේ ප්‍රසාරණය හා උද්ධමනය සැලකිල්ලට ගෙන පිරිවැයට අතිරේක ගණනක් එකතු කොට අයවැය පිළියෙල කිරීමයි. මෙම ප්‍රවේශය විස්තර කිරීමට වර්ධක අයවැය යනුවෙන් භාවිත කෙරේ. මෙම අයවැයකරණයට විකල්ප ප්‍රවේශයක් වන්නේ ශුන්‍ය පදනම් අයවැයයි. ශුන්‍ය පදනම් අයවැයකරණයෙන් සංවිධානයකට ලැබෙන වාසි කවරේ ද?

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 06 (ලකුණු 20)

(a) ප්‍රමිත නියම කොට එය පිරිවැය පාලනය සඳහා මිනුම් දණ්ඩක් වශයෙන් යොදාගැනීම හුදෙක් සංඛ්‍යා වටා කෙරෙන සරල අභ්‍යාසයක් නොවේ. මිනිසුන් සමඟ කෙරෙන සබඳතා ද එයට ඇතුළත් වේ. එම ක්‍රමයේ ඇති වර්ගයන් බලපෑම් ගණිතය සම්පූර්ණයෙන්ම අවබෝධ කරගෙන නිර්මාණය කිරීම තුළින් පමණක් සම්මත පිරිවැයකරණයේ සාර්ථකභාවය රඳා පවතී. උදාහරණයක් වශයෙන් පරමාදර්ශී ප්‍රමිතීන් යොදාගෙන ඇති විට වාර්තාගත කෙරෙන අවාසිදායක විචලනයක්, ප්‍රමිත ළඟාකර ගැනීමට ක්‍රියා කරන පුද්ගලයින් අභිප්‍රේරණය නොවන තත්ත්වයක් ඇති විය හැක.

ප්‍රමිත පිරිවැය ක්‍රමයක් සැලසුම් කිරීමේදී හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී සැලකිල්ලට ගත යුතු අනෙකුත් වර්ගාත්මක කරුණු සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 08)

(b) ප්‍රමිත පිහිටුවීමේ දී ඇති විය හැකි ගැටලු සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 12)

(මුළු ලකුණු 20)

C අංශය අවසානයයි

ප්‍රශ්න පත්‍රය අවසානයයි